Lietas arhīva Nr. 1-1127-19/22
ECLI:LV:ZRT:2019:1218.173112719.1.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Zemgales rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese M.Ribina
ar sekretāri E.Gaili
tulci O.Stupinu

2019.gada 18.decembrī Bauskā Zaļā ielā 12, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. D/, personas kods /personas kods/, norādītā dzīvesvietas adrese /adrese/, kas ir arī viņa deklarētās dzīvesvietas adrese, ziņu par darba tiesiskajām attiecībām nav, agrāk administratīvi sodīts, saukšanu pie administratīvās atbildības,

k o n s t a t ē j a

Valsts policijas (turpmāk tekstā – VP) Zemgales reģiona pārvaldes (turpmāk tekstā – ZRP) Kārtības policijas biroja (turpmāk tekstā – KPB) Patruļpolicijas nodaļas (turpmāk tekstā – PPN) Patruļdienesta rotas kārtībnieks /valsts amatpersona/ 2019.gada 13.decembrī sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC431385 par to, ka /pers. D/ 2019.gada 17.novembrī plkst.02.01 Bauskas novadā pa ceļu A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža 71.kilometrā, virzienā no Lietuvas robežas uz Bauskas pilsētas pusi vadīja transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, būdams narkotisko, psihotropo, apreibinošo vielu ietekmē. Ir pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 2.punkts.

Atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 149.$^{15}$panta piektajā daļā.

/pers. D/ tiesas sēdē paskaidroja, ka 2019.gada 17.novembrī viņu apturējusi policija laikā no plkst.01.00 līdz plkst.02.00 naktī. Viņam pakaļ braukusi policijas automašīna ar ieslēgtām bākugunīm, viņš apstājies. Stāvējis un gaidījis, kad pie viņa pienāks policijas darbinieks. Pēc pāris minūtēm, nesagaidot policistu, izkāpis no autovedēja. Policijas darbinieks palūdzis dokumentus, viņš uzrādījis. Viņš brauc uz autovedēja, uz kura atradās divas dārgas automašīnas. Policijas darbinieks viņam pateicis, ka automašīnai nedeg lukturis. Atbildējis, ka tā varot katram gadīties, ka aizbraukšot līdz DUS "Statoil" un nomainīšot lampiņu. Uz to policijas darbinieks atbildējis, ka tas esot pārkāpums un viņi sastādīšot par to protokolu. Policijas darbinieks pateicis, ka vēl esot pārsniegts braukšanas ātrums par 8 km/h. Policijas darbinieks izturējās pret viņu nepieklājīgi, pavēlējis sēdēt, kā sunim. Viņš atbildējis, ka nav suns. Policists teicis, ka ir formā, tāpēc viņam vienmēr ir taisnība. Tad policijas darbinieks atnācis ar protokolu, ārā bijis tumšs, neko nav varējis redzēt. Licis parakstīt protokolu, uz ko viņš atbildējis, ka neparakstīs, jo ir tumšs un viņš neredz, kas tajā ir rakstīts. Policists pateicis: "Tūlīt tu uzzināsi, braucam uz ekspertīzi." Viņš atbildējis, ka nav problēmu. Policists licis viņam braukt pa priekšu līdz policijas iecirknim, viņš braucis. Tad policisti vēl ilgi atradušies dienesta automašīnā, viņš stāvējis ārā pie policijas iecirkņa. Ieraudzījis, ka dienesta automašīnai nedeg tuvā gaisma, pateicis policijas darbiniekiem, lai sastāda protokolu paši sev. Policisti atbildējuši, ka viņi to varot atļauties. Viņš norādījis, ka ir uzkrauta dārga krava, lai nodrošina tās drošību, bet policisti teikuši, ka viņiem viss ir vienalga. Policijas darbinieki viņam visu laiku jautājuši, vai viņš atsakoties no ekspertīzes. Viņš visu laiku atbildējis, ka neatsakās. Tad viņu aizveduši uz Bauskas slimnīcu ekspertīzes izdarīšanai. Nodevis analīzēm urīnu un asinis. Viņu atkal atveduši uz dežūrdaļu. Viņš nav lietojis ne narkotiskas, ne psihotropās vielas. Tikai pāris dienas atpakaļ dzēris klepus sīrupu kopā ar bērnu. Vēlāk saņēmis pavēsti, ka jāierodas policijas iecirknī. Atbraucot uz policijas iecirkni, viņam pateikuši, ka asinīs ir konstatēts morfijs. Bijis ļoti pārsteigts par to. Lūdzis lietas materiālus, uz ko viņam atbildējuši, ka materiālus nedos, ka visus paskaidrojumus varēs izteikt tiesā. Domājis ka policijas darbiniekiem ir jāpalīdz cilvēkiem, nevis visus tikai jāsoda.

No policijas darbinieka /valsts amatpersona/ dienesta ziņojuma redzams, ka 2019.gada 17.novembrī strādājis kopā ar kārtībnieku /valsts amatpersona/, pārvietojušies dienesta transportlīdzeklī /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Plkst.02.01 braucot pa ceļu A7 71.kilometrā, virzienā uz Ceraukstu, tika konstatēts ātrums pretī braucošajam transportlīdzeklim, t.i., 98km/h, bija redzams, ka transportlīdzekļa sastāvā ir piekabe, kā arī diennakts tumšajā periodā nedeg viens no trīs gaismas lukturiem. Līdz ar šiem pārkāpumiem, nolēmis šo transportlīdzekli apturēt. Tā vadītājs /pers. D/ jau bija izkāpis no sava vadītā transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un lielā neizpratnē skatījies uz viņu. Paskaidrojis vadītājam apturēšanas iemeslu, uz ko vadītājs reaģējis agresīvi, paaugstinot toni. Lūdzis, lai uzgaida savā transportlīdzeklī, līdz tiks sastādīts LAPK protokols. Pēc protokola sastādīšanas piegājis pie vadītāja un vēlējies iepazīstināt ar to, taču vadītājs palicis neadekvāts, sācis bļaut viņam virsū, lai sodot viņu par vēl kādu pārkāpumu, izteicis necenzētas frāzes krievu valodā. Agresija un garastāvokļa maiņa lika viņam aizdomāties, ka vadītājs varētu būt narkotisko vai psihotropo vielu ietekmē. Līdz ar to pēc konsultēšanās ar /valsts amatpersona/, nolēmis šo vadītāju administratīvi aizturēt un nogādāt Bauskas slimnīcā ekspertīzes veikšanai, kam persona labprātīgi piekritusi. /pers. D/ novietojis stāvēšanai stāvlaukumā Bauskas policijas iecirkņa teritorijā savu transportlīdzekli un tā piekabi. Personai tika sastādīts administratīvās aizturēšanas protokols, kur uz jautājumu persona neatbildēja vai arī paskaidroja, ka acs sāp un nevar izlasīt. Līdz ar to administratīvās aizturēšanas protokolu persona atteicās parakstīt. Vadītāju nogādājuši uz Bauskas slimnīcu ekspertīzes veikšanai. Persona tika atbrīvota plkst.04.17.

Noklausījusies /pers.D/paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi administratīvā pārkāpuma protokolu un lietas materiālus, tiesa atzina sekojošo.

Saskaņā ar LAPK 213.pantu izskatāmā lieta ir piekritīga Zemgales rajona tiesai.

LAPK 149.$^{15}$panta piektajā daļā paredzēta atbildība par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

Atbilstoši LAPK 243.panta noteikumiem, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Pierādīšanas līdzekļu veidus nosaka LAPK 243.[1]pants.

Savukārt LAPK 244.pantā noteikts, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

LAPK 272.pantā noteikts, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tādējādi, lai piemērotu administratīvo sodu, ir jākonstatē vai persona ir vainojama izdarītajā pārkāpumā.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[15]panta piektās daļas, ir jākonstatē, ka persona ir vadījusi transportlīdzekli un, vadot šo transportlīdzekli, bijusi narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

/pers. D/ noliedz, ka 2019.gada 17.novembrī plkst.02.01 Bauskas novadā pa ceļu A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža 71.kilometrā, virzienā no Lietuvas robežas uz Bauskas pilsētas pusi vadot transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, būtu atradies narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

N o 2019.gada 17.novembra medicīniskās pārbaudes protokola Nr.142 izriet, ka /pers. D/ tika veikta medicīniskā pārbaude narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai. Novērtējot klīniskos simptomus, laboratoriskos analīžu rezultātus ārste /valsts amatpersona/ atzina, ka konstatēta narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekme. Klīniskie simptomi neapstiprina apreibinošo vielu ietekmi (lietas 6.lapa).

No Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.10643 izriet, ka 2019.gada 17.novembrī plkst.04.10 analīžu veikšanai ir paņemti /pers. D/ asins un urīna paraugi. Izmeklēšana pabeigta 2019.gada 21.novembrī, /pers. D/ urīnā atrastas morfīna "zīmes" (lietas 7.lapa).

Narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtību noteic Ministru kabineta 2008.gada 2.jūnija noteikumi Nr.394 "Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība" izdoti saskaņā ar Ārstniecības likuma 60.[1] pantu. Savukārt kārtību, kādā tieši transportlīdzekļa vadītājam konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu, noteic Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumi Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk-Noteikumi Nr.15) izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.5 panta pirmo un otro daļu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 12.punktu narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai tiek veikta medicīniskā pārbaude, kas saskaņā ar minēto noteikumu 13.punktu ietver:1) narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas fakta pārbaudi pēc pārbaudāmā transportlīdzekļa vadītāja vārdiem; 2) ārējā izskata (tai skaitā miesas bojājumu esības vai neesības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi; 3)narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas fakta laboratorisku noteikšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 26.punktu, pēc analīžu rezultātu saņemšanas ārsts, kurš veica medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu un sastāda medicīniskās pārbaudes protokolu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 27.punktu, medicīniskās pārbaudes protokolā detalizēti apraksta un apstiprina vienu no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem (attiecībā uz narkotisko vielu iespaidu): 27.2 apakšpunkts – nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids; 27.4 apakšpunkts- ir konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids; 27.7 apakšpunkts- ir konstatēts konkrētas vielas lietošanas fakts, bet nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids.

No minētā tiesiskā regulējuma secināms, ka ārsts dod savu atzinumu, kopsakarā detalizēti izvērtējot laboratoriskos izmeklējumus un klīniskos simptomus.

Konkrētajā gadījumā /pers. D/ urīnā toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātā konstatētas morfīna "zīmes". /pers. D/ noliedza narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu lietošanas faktu, paskaidrojot, ka ir lietojis kopā ar bērnu klepus zāles. Bet klīniskajā izmeklēšanā /pers. D/ netika konstatētas novirzes no normas - āda ir normālā krāsā, sklēras nav hiperēmas, mēle reaģē, elpošana normāla, arteriālais spiediens 160/100. Acu zīlītes sašaurinātas, uz gaismu reaģē, nistagms neatrasts, kustību sfēra nav traucēta, mīmika, gaita un stāvēšana Romberga pozā adekvāta. Monētu no grīdas varēja pacelt, ar pirkstu pieskarties pie deguna varēja. Roku pirkstu, plaukstu un mēles tremors netika atrasts, muskulatūras tonuss un sāpju sajūta normāla, cīpslu refleksi normāli. Orientējas vietā, laikā, savā personībā. Domāšana normāla, emocijas normālas, uztvere normāla, atmiņa normāla, runas spējas sakarīgas. Netika atrasti iespējamie psihotiskie traucējumi, ilūzijas, halucinācijas, murgi un citi traucējumi.

Pārbaudot medicīniskās pārbaudes protokolu tiesa konstatē, ka ārste /valsts amatpersona/ ir devusi nepilnīgu atzinumu - "ir konstatēta toksisko, psihotropo vai narkotisko vielu ietekme", precīzi nenorādot vai iespaids konstatēts klīniski vai izvērtējot laboratoriskos izmeklējumus, kā to paredz Noteikumu Nr.15 27.4 apakšpunkts.

Tiesa secina, ka novērtējot /pers. D/ klīniskos simptomus kopsakarā ar ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem – /pers. D/, klīniskajā izmeklēšanā nav konstatētas novirzes no normas, bet konstatētās urīnā morfīna "zīmes" norāda, ka šī viela urīnā ir izdalīšanās fāzē, tādējādi /pers. D/ nav konstatēts narkotisko vielu iespaids.

Pārbaudot medicīniskās pārbaudes protokolu, noklausoties /pers. D/ paskaidrojumu tiesa atzīst, ka neviens no klīniskajiem simptomiem, kas norādīts medicīniskās pārbaudes protokolā neliecina, ka /pers. D/ pārbaudes brīdī bija narkotisko vielu ietekmē.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments norāda, ka narkotisko vielu iespaids medicīniskās pārbaudes protokolā tiek konstatēts, laboratoriski nosakot narkotiskās vielas lietošanas faktu, kā arī novērtējot klīniskos simptomus. Tādējādi medicīniskā pārbaude ārstniecības iestādē ietver ne tikai bioloģisko paraugu ņemšanu un to laboratorisku izmeklēšanu, bet arī personas

pārbaudi pēc viņa runas un ārējā izskata (skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 20008.gada 15.maija spriedums lietā Nr. SKA-181/2008).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka starp apreibinošo vielu lietošanas faktu un personas atrašanos narkotisko vielu iespaidā nevar likt vienlīdzības zīmi, to apliecina arī Noteikumos Nr.15 paredzētie atzinuma veidi.

Tiesa atzīst, ka šajā lietā ārstam bija jādod Noteikumu Nr.15 27.2 apakšpunktā norādītais atzinums - nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids.

Saskaņā ar administratīvā procesa principu *in dubio pro civis* (visas šaubas par labu cilvēkam), pierādīšanas nastai jāgulstas pēc iespējas uz amatpersonu, un šaubu gadījumā risinājumam jābūt par labu indivīdam.

Tiesa atzina, ka tiesas sēdē nav iegūti pierādījumi, ka /pers. D/ izdarījis administratīvo pārkāpumu, par ko paredzēta atbildība pēc Latvijas APK 149.[15]panta piektajā daļā. Tātad nav pamata /pers. D/ saukšanai pie administratīvās atbildības pēc APK 149.[15]panta piektās daļas.

LAPK 239.panta 1.punktā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa atzina, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. D/ saukšanu pie administratīvās atbildības par APK 149.[15]panta piektajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir izbeidzama, jo lietā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Saskaņā ar LAPK 289.[12]pantu, 289.[13]pantu tiesa,

n o s p r i e d a

Lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. D/ (/pers. D/), personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par pārkāpuma izdarīšanu, par ko atbildība paredzēta LAPK 149.[15]panta piektajā daļā, izbeigt.

Spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā desmit darba dienu laikā, pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā – 2020.gada 2.janvārī.

Tiesnese M.Ribina